

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Gebri Arabis Chimia

Geber

Lugduni Batavorum, 1668

Epilogus qualem oporteat esse artificem. Cap. VII

[urn:nbn:de:bsz:31-95581](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-95581)

trahentia impedimenta, ne quis finem ejus adipiscatur.

Epilogus qualem oporteat esse artificem.

C A P. VII.

C Oncludimus igitur ex prædictis, quod artificem hujus artis in scientiis philosophiæ naturalis optime eruditum esse, & ingenium naturaliter profundum habere, cum magno desiderio fervente in hoc artificio. Quia id quod per ingenium naturale non acquiritur, huic per artem & doctrinam subvenitur. Oportet igitur altissima perscrutatione & industria naturali adjuvari. Per doctrinam enim quantumcunque scientiam acquisiverit, nisi ab industria etiam juvetur naturali, ad nostras epulas tam preciosissimas non invitabitur. In puncto enim errorem suum emendare poterit per suam industriam, cui remedium ignoraret adhibere, si sola doctrina fundatus foret, quoniam ars ab ingenio, & ingenium ab arte juvatur. Insuper necesse est ipsum artificem esse constantis voluntatis in operatione, ne modo hoc, modo illud attentare præsumat, quia in rerum multitudine ars nostra non consistit, nec perficitur. *Est enim lapis unus: medicina una: decoctio una: in quo totum magisterium consistit, cui non addimus rem extraneam ali-*

A 5

quam,

quam, neque aliquid diminuimus, nisi quod in preparatione ejus, superflua removemus. Oportet enim artificem sedulo operi usque ad consummationem insistere, ne opus jam inceptum detruncatum dimittat, quia neque scientiam neque profectum ex opere detruncato & diminuto acquireret, sed damnnum potius & desperationem. Expedit etiam ipsum hujus artis principia & radices principales, quæ sunt de esse operis, non ignorare, quod qui principium ignorat finem non inveniet. Nos autem narrabimus tibi, fili charissime, in hoc libro omnia illa principia sermone completo, nec non & prudentibus sufficienter aperto & manifesto, secundum omnem artis exigentiam competentem. Expedit etiam ipsum artificem mansuetum & tardum ad iram esse, ne forte subito propter iræ impetum jam inceptum opus dissipet & destruat. Similiter expedit ut pecuniam suam custodiat, ne præsumptuosus eam vane dilapidet & distribuatur, ne si forte artem non invenerit, relinquatur in miseria, paupertate & desperatione, vel ne forte cum jam ad finem per suam industriam & indagacionem appropinquaret, consumptæ sint ipsius expensæ, & verum finem miser ex paupertate relinquat. Sicut qui à principio, cum adhuc artem ignorant, prodigaliter suum thesaurum totum exterminant, & cum jam affi-

affines arti & veritati fuerint, non habent ultra ex quo laborent. Unde duplici tales in mœrore sepeliuntur, quia scilicet pecuniam suam inutiliter expenderunt & dissipaverunt, & scientiam hanc nobilissimam amiserunt. Non enim oportet bona tua consumere, quoniam vili precio (si hujus artis principia non ignoraveris, & dicta nostra recte intellexeris) ad artis verum complementum, sine notabilibus expensis poteris pervenire. Si ergo pecuniam tuam perdidideris, non attendendo præcepta nostra seu doctrinas quas tibi in hoc libro descripsimus, nos utique non vilipendas inique, sed tuæ imputa ignorantiae & infelicitati. Non enim hæc scientia convenit pauperi vel indigenti: sed potius est ei inimica. Nec adinvenire nitaris operis sophisticam metam, sed nulli complemento intendas. Veruntamen ars nostra in potentia Dei reservatur, quam cui vult largitur & subtrahit, qui est gloriosus & sublimis & omni justitia & bonitate repletus, forte enim ex vindicta sophistici operis artem tibi denegaret, inque devium erroris & ex errore in infelicitatem & miseriam perpetuam detruderet. Miserrimus & infelix est, cui Deus semper post operis sui atque laboris finem veritatem conspicerere denegat: nam vitæ spacium in errore concludit & terminat, qui in labore constitutus perpe-

tuo, omnique infortunio & infelicitate obfessus, omnem hujus seculi consolationem & gaudium amittit, vitamque suam in inœrore absque commodo consumit. Studeas autem fili cum in operatione fueris, omnia signa quæ in qualibet operatione vel decoctione apparent, in mente tua recondere & figillare, illorumque causas sedula lectione in nostris voluminibus investigare.

PARS SECUNDA,

In qua ponuntur rationes artem hanc negantium, deinde confutantur.

Divisio dicendorum.

CAP. VIII.

Quoniam in summa una hujus libelli nostri jam præmisimus tibi omnia impedimenta artis, & doctrinam tradidimus ad hujus artis adhærentiam sufficienter: Expediit modo secundum nostri propositi intentionem contra sophistas & ignorantibus disputare: Primo ipsorum rationes & motiva ponendo, secundum quod promissimus in principio hujus libri nos determinaturos esse: Dehinc vero eas omnes interimendo: & manifesta ostensione nil veritatis continere sapientibus probabimus.

Ratio-